

Avtalespesialister i Helse Nord

Somatiske konsultasjoner på poliklinikk og hos avtalespesialister i Helse Nord RHF i perioden 2014–2016

I august 2016 publiserte SKDE rapporten «En analyse av aktiviteten hos avtalespesialister i Helse Nord 2011-2014». Dette notatet inneholder noen oppdaterte tall fra denne rapporten for perioden 2014–2016. I tillegg vises konsultasjonsrater for kommunene i Finnmark.

SKDE-notat 6. april 2018

Arnfinn Hykkerud Steindal
Forsker/Analytiker
arnfinn.steindal@skde.no

Bård Uleberg
Seksjonsleder
bard.uleberg@skde.no

Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering
www.skde.no

Introduksjon

Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE) publiserte i 2016 rapporten «En analyse av aktiviteten hos avtalespesialister i Helse Nord 2011-2014»¹. I den forbindelse har Siw Skår fra Helse Nord RHF forespurt:

- en oppdatert oversikt over forbruksrater innen fagfeltene som er presentert i rapporten.
- en oversikt over forbruksrater i Alta-området.

Vi har tatt utgangspunkt i pasientutvalgene definert i rapporten fra 2016, og presenterer antall konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere (rater) i de ulike helseforetakene i Helse Nord RHF. Ratene er splittet på konsultasjoner på poliklinikk og hos avtalespesialister. I tillegg presenterer vi konsultasjonsrater for kommunene i Finnmark fylke.

Hovedfunn

Det er ikke mulig å sammenligne direkte med tallene fra rapporten fra 2016. Det er hovedsakelig to grunner til det. For det første har vi i dette notatet tatt utgangspunktet i avdelingsoppholdsfilen fra NPR, mens i rapporten hadde de tatt utgangspunkt i sykehusoppholdsfilen. Det betyr, blant annet, at vi har inkludert alle polikliniske konsultasjoner, selv om disse har foregått samtidig som en døgninnleggelse eller et dagopphold. I sykehusoppholdsfilen er noen opphold allerede aggregert hos NPR, og polikliniske konsultasjoner kan derfor bli fjernet. For det andre har vi kun sett på konsultasjoner på sykehus og hos avtalespesialister i Nord-Norge, mens i rapporten fra 2016 så de på konsultasjoner ved sykehus og hos avtalespesialister ikke tilknyttet Helse Nord RHF.

1. Totalt antall polikliniske konsultasjoner og konsultasjoner hos avtalespesialister

- En økning i antall konsultasjoner i alle opptaksområdene, bortsett fra i opptaksområdet Sandnessjøen, sammenlignet med rapporten fra 2016. Sistnevnte kan skyldes lekkasje til helseforetak i sør, som ikke telles i disse analysene. Dette er ikke undersøkt nærmere.
- Andelen konsultasjoner hos avtalespesialister ligger på omtrent det samme nivå som i rapporten fra 2016.
- Antall konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere hos avtalespesialister tilknyttet Helse Nord RHF har økt med 24 % fra 2014 til 2016, fra en rate på 186 til en rate på 230 konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere. Denne økningen skyldes hovedsakelig en økning i opptaksområdene Rana, Vesterålen, Narvik, Tromsø og Hammerfest. Disse tallene er ikke vist i dette notatet. I samme periode har det vært en økning på i overkant av 6 % i antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Helse Nord RHF.

2. Øyesykdommer

- De bosatte i Vesterålen lå klart lavest i perioden 2010–2014, men har fått en kraftig økning i antall konsultasjoner. Denne økningen kan forklares med to nye avtalespesialister på Sortland fra og med 2015.
- Bodø, til tross for at de hadde den høyeste raten i perioden 2010–2014, har også fått en økning i antall konsultasjoner. De ligger dermed markant høyere enn de andre opptaksområdene.
- Hammerfest har den klart laveste raten, og har gått noe ned fra perioden 2010–2014.
- De syv kommuner i Finnmark med høyeste rater lå alle i opptaksområdet til Kirkenes sykehus.

¹[https://helse-nord.no/Documents/SKDE/SKDE%20Publikasjoner/En%20analyse%20av%20aktiviteten%20hos%20avtalespesialister%20i%20Helse%20Nord%202011-2014%20\(SKDE%202016\).pdf](https://helse-nord.no/Documents/SKDE/SKDE%20Publikasjoner/En%20analyse%20av%20aktiviteten%20hos%20avtalespesialister%20i%20Helse%20Nord%202011-2014%20(SKDE%202016).pdf)

3. Øre-nese-hals

- De fire kommunene med høyest rate ligger alle i opptaksområde til Hammerfest sykehus. Markant økning i antall konsultasjoner fra 2014 til 2016 i kommunene Alta, Kautokeino og Loppa.

4. Hudsykdommer

- Den lokale variasjonen er forholdsvis lik som i rapporten fra 2016, med Mosjøen med klart høyest rate.
- Stor variasjon mellom år for opptaksområdet Rana (ikke vist i figur), på grunn av lite konsultasjoner hos avtalespesialist i 2015. Dette skyldes en overgang mellom to avtalespesialister (se tabell 1 side 16).

5. Gynekologiske sykdommer

- Kraftig økning i ratene i opptaksområde Bodø, sammenlignet med rapporten fra 2016, noe som sannsynligvis skyldes en økning i antall konsultasjoner hos avtalespesialist. Andelen konsultasjoner hos avtalespesialist går fra 42 % til 56 % for opptaksområde Bodø.
- Reduksjon i raten for Sandnessjøen. Denne reduksjonen kan være reell, men kan også skyldes at vi ikke teller konsultasjoner ved sykehus som ikke tilhører Helse Nord RHF. Dette er ikke undersøkt nærmere.

6. Indremedisin

- Ingen store endringer i den lokale variasjonen, sammenlignet med rapporten fra 2016.
- Markant økning i antall konsultasjoner fra 2015 til 2016 for mange kommuner i Finnmark. Dette kan være en reell økning, men kan også skyldes vår definisjon av indremedisinske konsultasjoner. Dette er ikke undersøkt nærmere.

Utvalg

Følgende kontakter for bosatte i opptaksområde for Helse Nord RHF er inkludert i analysene

- Alle polikliniske konsultasjoner ved offentlige sykehus i Helse Nord, samt polikliniske konsultasjoner ved følgende private sykehus:
  - Aleris Helse AS Tromsø (Omtrent 5 000 konsultasjoner totalt i perioden)
  - Aleris Helse AS Bodø (Omtrent 1 500 konsultasjoner totalt i perioden)
  - Volvat Tromsø (Omtrent 100 konsultasjoner totalt i perioden)
- Alle konsultasjoner hos avtalespesialister innen somatikk med praksis i Nord-Norge (se tabell 1 side 16 for en oversikt over de aktuelle avtalespesialistene).

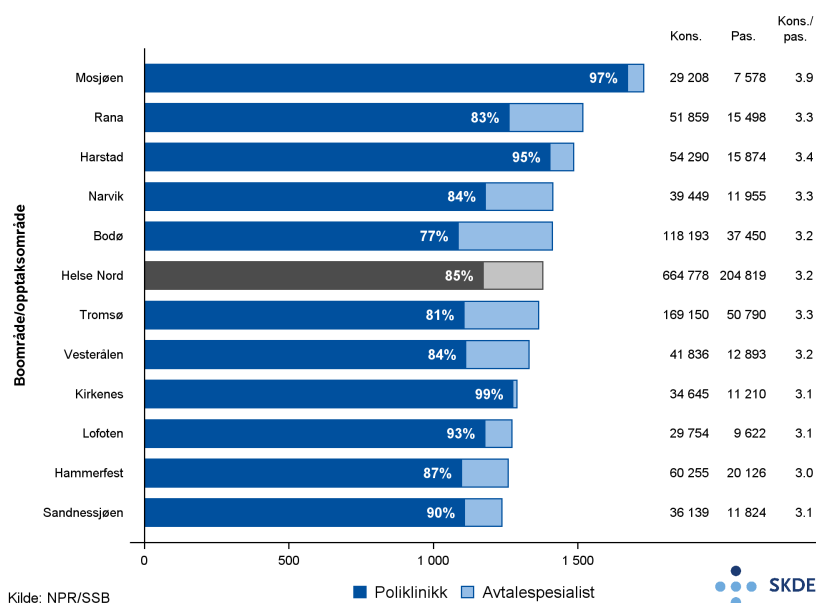
Fraskrivelse

Publikasjonen har benyttet data fra Norsk pasientregister (NPR). Forfatterne er eneansvarlig for tolkning og presentasjon av de utleverte data. NPR har ikke ansvar for analyser eller tolkninger basert på de utleverte data.

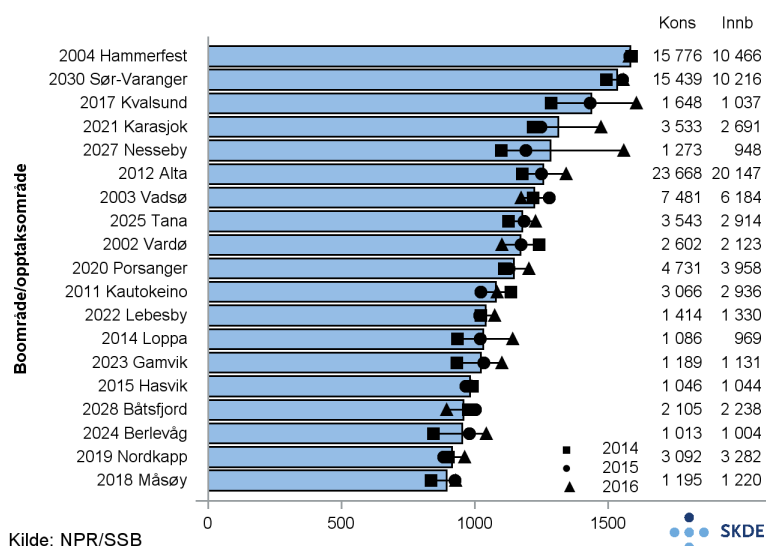
Innhold

1	Alle konsultasjoner på poliklinikk og hos avtalespesialister	5
2	Øyesykdommer	6
3	Øre-nese-hals-sykdommer	8
4	Hudsykdommer	10
5	Gynekologiske sykdommer	12
6	Indremedisin	14
7	Oversikt over avtalespesialister i Nord-Norge	16

1 Alle konsultasjoner på poliklinikk og hos avtalespesialister

Figur 1: Totalt antall konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylene er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

Figur 2: Totalt antall konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

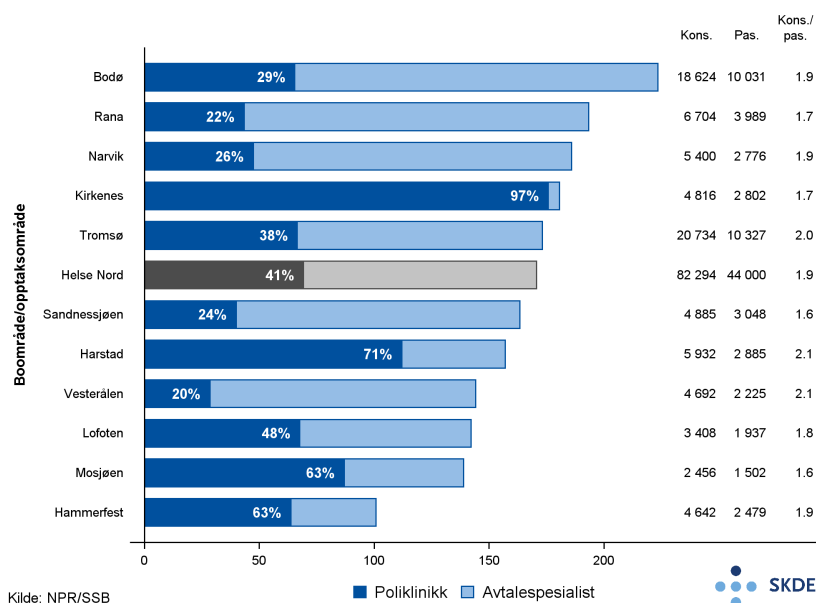
2 Øyesykdommer

Utvalg

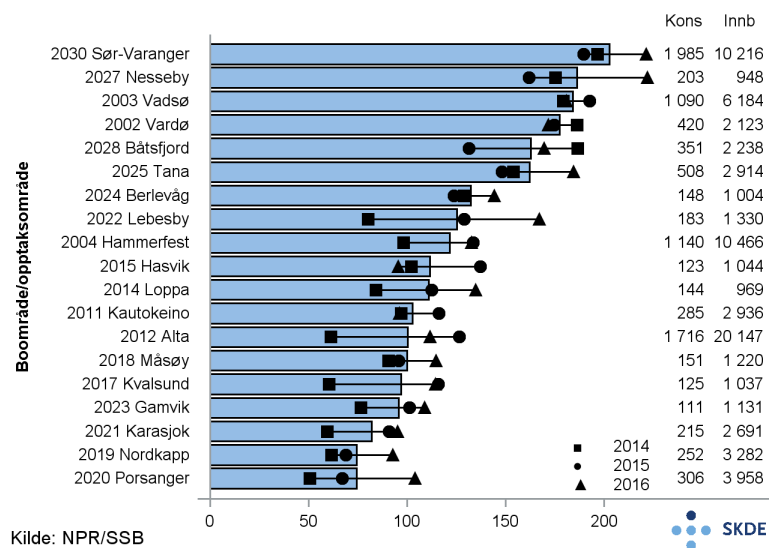
Polikliniske konsultasjoner i hoveddiagnosegruppe 2, «Øyesykdommer», ved offentlig og privat sykehus.

Konsultasjoner hos avtalespesialister under fagområde «Øyesykdommer»

Resultat

Figur 3: Antall konsultasjoner relatert til øyesykdommer pr. 1 000 innbyggere pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylene er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

Figur 4: Antall konsultasjoner relatert til øyesykdommer pr. 1 000 innbyggere for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

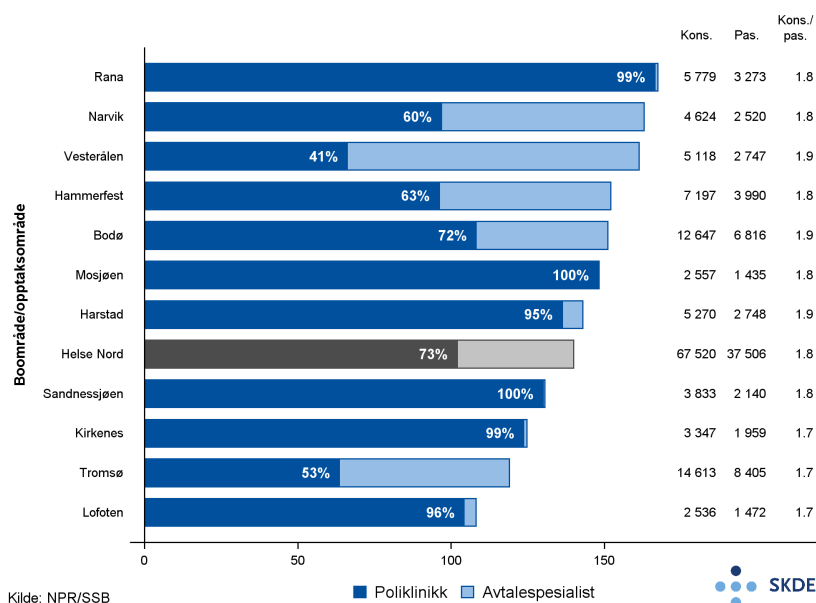
3 Øre-nese-hals-sykdommer

Utvalg

Polikliniske konsultasjoner i hoveddiagnosegruppe 3, «Øre-, nese- og halssykdommer», ved offentlig og privat sykehus i Nord-Norge.

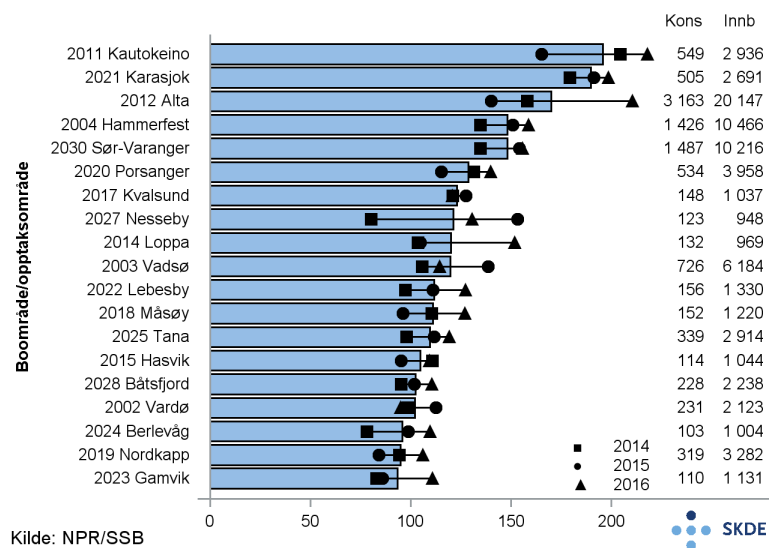
Konsultasjoner hos avtalespesialister under fagområde «Øre-nese-hals-sykdommer»

Resultat

Figur 5: Antall øre-nese-hals-konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylene er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

Figur 6: Antall øre-nese-hals-konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

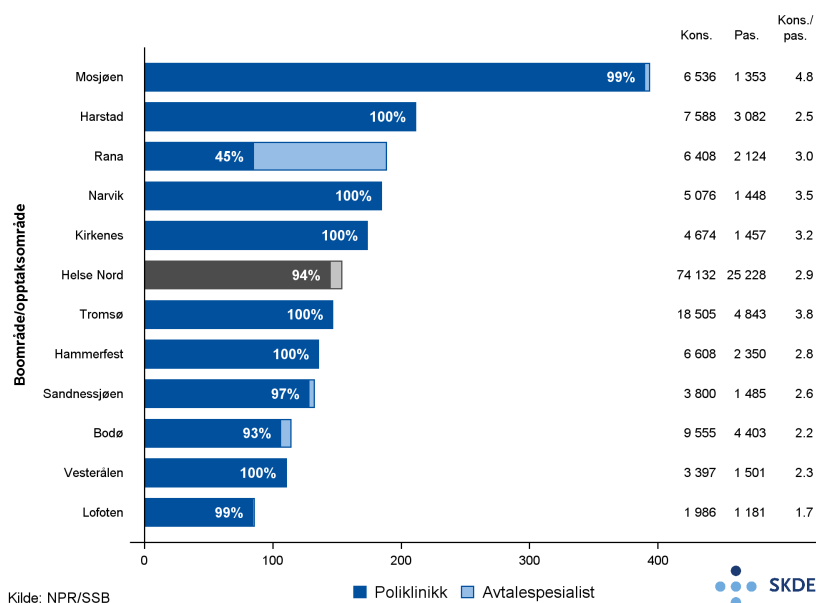
4 Hudsykdommer

Utvalg

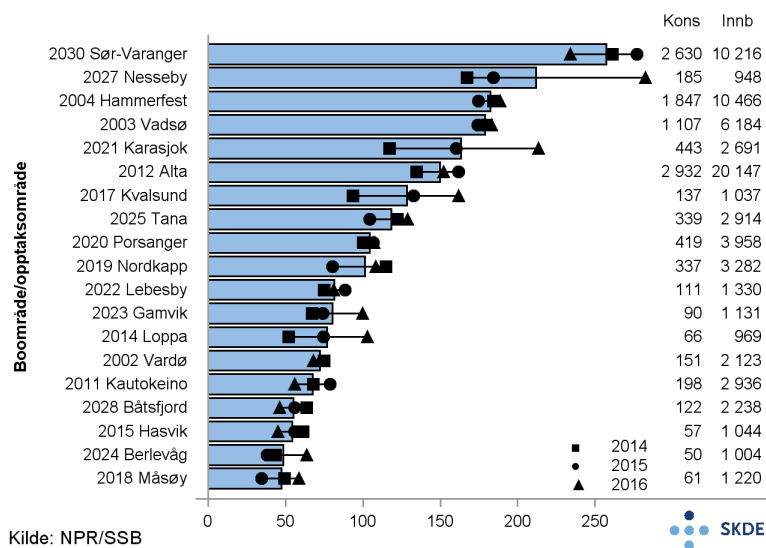
Polikliniske konsultasjoner i hoveddiagnosegruppe 9, «Sykdommer i hud og underhud», ved offentlig og privat sykehus i Nord-Norge.

Konsultasjoner hos avtalespesialister under fagområde «Hud og veneriske sykdommer»

Resultat

Figur 7: Antall konsultasjoner relatert til hudsykdommer pr. 1 000 innbyggere pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylene er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

Figur 8: Antall konsultasjoner relatert til hudsykdommer pr. 1 000 innbyggere for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

5 Gynekologiske sykdommer

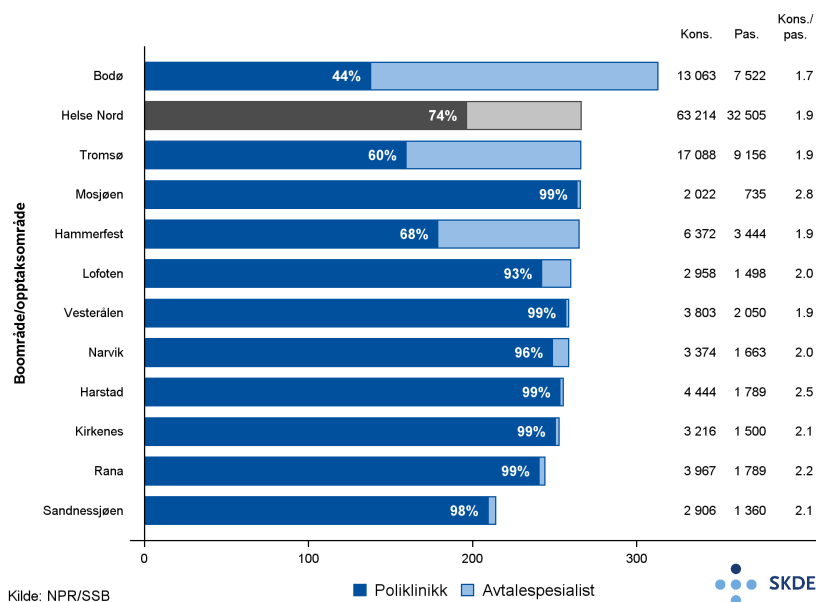
Utvalg

Polikliniske konsultasjoner i hoveddiagnosegruppe 13, «Sykdommer i kvinnelige kjønnsorganer», og hoveddiagnosegruppe 14, «Sykdommer under svangerskap, fødsel og barseltid», ved offentlig og privat sykehus i Nord-Norge.

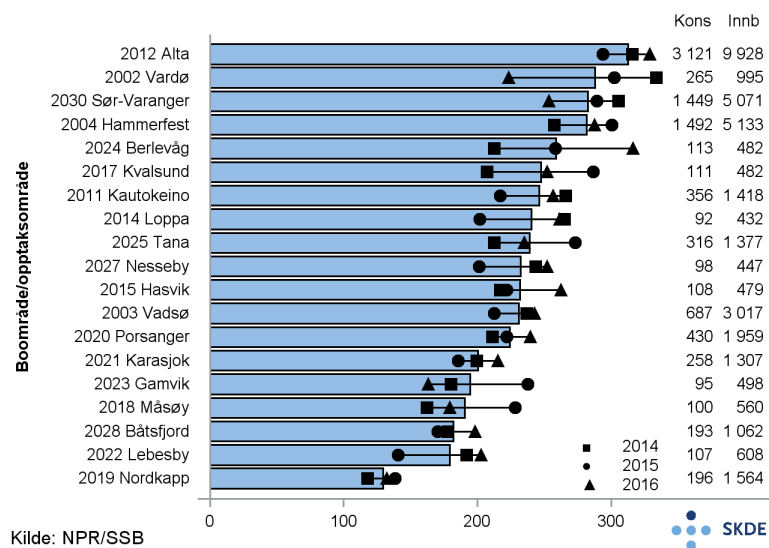
Konsultasjoner hos avtalespesialister under fagområdene «Barnesykdommer» og «Fødselshjelp og kvinnesykdommer».

Kun kvinner

Resultat

Figur 9: Antall konsultasjoner relatert til gynekologiske sykdommer pr. 1 000 kvinner pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylene er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

Figur 10: Antall konsultasjoner relatert til gynekologiske sykdommer pr. 1 000 kvinner for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

6 Indremedisin

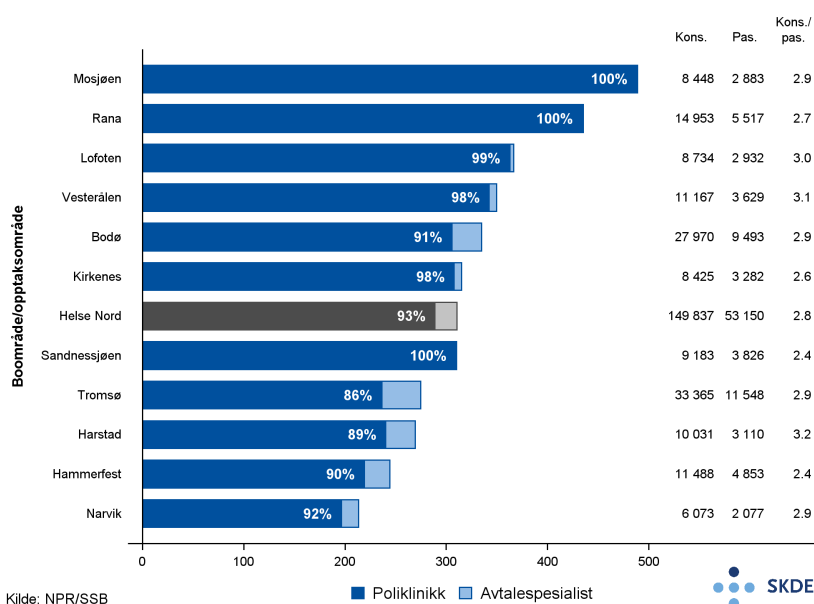
Utvalg

Polikliniske konsultasjoner ved indremedisinske avdelinger (sykehusavdelinger i Helse Nord kodet med tjenesteenhetskode som begynner med 3).

Avtalespesialister under fagområdene hjertemedisin (Johan E. Sandvik, Kurt Hofsåy og Egil Utsi), lungesykdommer (Trond Børvik og Ronald Opdahl) og mage-tarm-sykdommer (Jermund Liljedal, Jon Florholmen og Dag Malm). Se tabell 1 side 16 for oversikt.

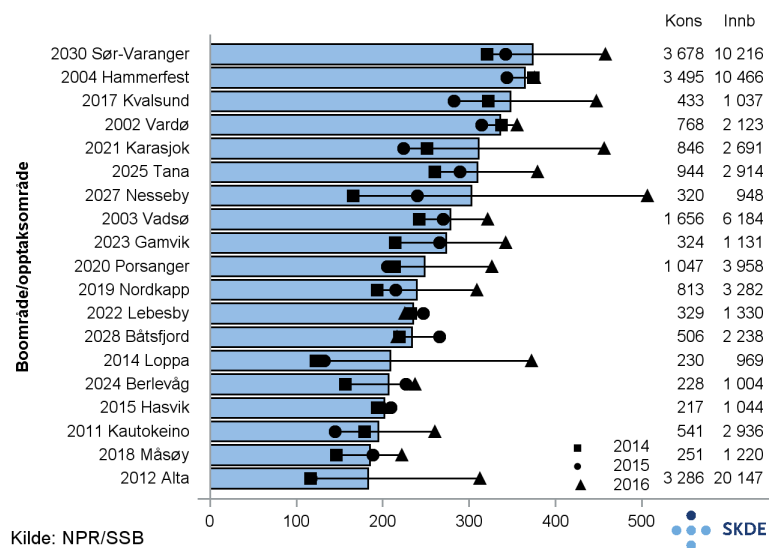
Se rapporten «En analyse av aktiviteten hos avtalespesialister i Helse Nord 2011-2014»² for en nærmere beskrivelse og problematisering av utvalget.

Resultat

Figur 11: Indremedisinske konsultasjoner pr. 1000 innbyggere pr. år for perioden 2014–2016 for bosatte i Helse Nord fordelt på boområder, justert for alder og kjønn. Søylen er delt på polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge. I kolonnene til høyre vises totalt antall konsultasjoner, antall pasienter og antall konsultasjoner pr. pasient.

²[https://helse-nord.no/Documents/SKDE/SKDE%20Publikasjoner/En%20analyse%20av%20aktiviteten%20hos%20avtalespesialister%20i%20Helse%20Nord%202011-2014%20\(SKDE%202016\).pdf](https://helse-nord.no/Documents/SKDE/SKDE%20Publikasjoner/En%20analyse%20av%20aktiviteten%20hos%20avtalespesialister%20i%20Helse%20Nord%202011-2014%20(SKDE%202016).pdf)

Figur 12: Indremedisinske konsultasjoner pr. 1 000 innbyggere for bosatte i Finnmark fordelt på kommuner, justert for alder og kjønn. Søylene viser samlet antall polikliniske konsultasjoner ved sykehus i Nord-Norge og konsultasjoner hos avtalespesialister med praksis i Nord-Norge.

7 Oversikt over avtalespesialister i Nord-Norge

Tabell 1: Antall konsultasjoner hos avtalespesialister innen somatikk med praksis i Nord-Norge, fordelt på fagområder og hvilke kommuner avtalespesialistene har sin praksis.

Fagområde	Kommune	Avtalespesialist	2014	2015	2016	Totalt	
Hjerte	Bodø	Sandvik, Johan E.	1176	1385	443	3004	
	Tromsø	Sandvik, Johan E.	.	.	1458	1458	
	Harstad	Hofsøy, Kurt	1714	1709	1897	5320	
	Karasjok	Utsi, Egil	1345	1153	1244	3742	
Lunge	Narvik	Børvik, Trond	.	.	351	351	
	Tromsø	Opdahl, Ronald	1936	2294	2369	6599	
Gastro	Bodø	Liljedal, Jermund	1644	1430	1579	4653	
	Tromsø	Florholmen, Jon	51	322	267	640	
		Malm, Dag	1847	1819	2063	5729	
Hud	Bodø	Nordahl, John Sverre	872	729	306	1907	
	Rana	Olsen, Pål	3476	957	.	4433	
		Stoll, Richard	.	.	7005	7005	
Øre-nese-hals	Bodø	Heyd, Matthias	3619	3569	3990	11178	
	Narvik	Bentsen, Paal	1667	1825	2323	5815	
	Øksnes	Zadig, Erik	2463	2770	3750	8983	
	Tromsø	Hansen, Paul W.	2653	4254	4551	11458	
		Solem, Bjørn Steve	2802	3336	3128	9266	
	Alta	Schmiz, Annette	2711	1652	3796	8159	
Gynekologi	Bodø	Odland, Jon Øyvind	1834	1954	2077	5865	
		Skotheim, Terje	2937	2984	2180	8101	
		Eide, Irina	2962	3236	2731	8929	
	Tromsø	Sørheim, Nils	4808	4787	4877	14472	
		Aune, Berit	1093	1238	1244	3575	
	Lenvik	Mangersnes, Morten	233	1147	1346	2726	
	Alta	Woerner, Susanne Ursula	2117	1676	2309	6102	
Øye	Bodø	Borgen, Berit	2613	2620	2615	7848	
		Simonsen, David	3262	3429	3682	10373	
		Skau, Tom	3530	2009	2047	7586	
		Salomonsen, Knut	2020	2052	2462	6534	
		Skau, Alexander	.	2397	2608	5005	
	Narvik	Kratholm, Jens	5692	5651	5899	17242	
	Brønnøy	Nikolaisen, Ronald	2578	2571	2496	7645	
	Vefsn	Tvenning, Ole Nils	1683	1683	1644	5010	
	Rana	Resellmo, Knut	4504	4414	4936	13854	
	Fauske	Steen, Elisabeth	2050	360	.	2410	
		Munkhaug, Ragnhild	.	1659	2391	4050	
	Vestvågøy	Taarnhøj, Jens	1333	1533	1283	4149	
	Sortland	Tønseth, Stig	.	3187	2080	5267	
		Wisthus, Ann-Kristin	.	2168	2404	4572	
	Tromsø	Lyslo, Atle	2777	2565	2590	7932	
		Nitter, Tore	3035	126	.	3161	
		Stojanovic, Aleksandar	904	1131	1237	3272	
		Widerøe, Erik	2064	2084	2011	6159	
		Filipponi, Marco	.	2616	3328	5944	
		Grønlie, Siv Annick	2398	2943	2917	8258	
Bjarghov, Steinar		1163	2605	2462	6230		
Thomassen, Svein Erik		.	2063	2078	4141		
Urologi		Bodø	Mortensen, Raymond	648	.	.	648
		Tromsø	Tjälve, Henrik Gösta	382	1003	1018	2403
Revmatologi	Narvik	Lund, Jan Arne	22	24	690	736	